

EDITURA CARTEA ROMÂNEASCĂ

Editor: Călin Vlasie

Redactare: Mihaela Pogonici

Tehnoredactare: Mihail Vlad

Corectură: Anamaria Cozma

Pregătire de tipar: Marius Badea

Design copertă: Ionuț Broșțianu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

VERNE, JULES

Steaua Sudului / Verne ; trad. din lb. franceză de Ion Hobana ;

Cuvânt-înainte de Nicolae Manolescu. - București : Cartea Românească, 2017

ISBN 978-973-23-3185-9

I. Hobana, Ion (trad.)

II. Manolescu, Nicolae (pref.)

821.133.1

Ilustrația copertei: Léon Benett, *L'Étoile du Sud*, seria *Voyages extraordinaires*, Ed. Hetzel, 1884

L'Étoile du Sud

Jules Verne

Ilustrații de Léon Benett

Copyright © Editura Paralela 45, 2017

Editura Cartea Românească este un imprint al Editurii Paralela 45

Calea Victoriei 133, sectorul 1, București

Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.

www.cartearomaneasca.ro | www.edituraparelela45.ro

CPE

Clasele 5-8 CARTEA PENTRU ELEVII

Jules Verne

STEAUA SUDULUI

Cuvânt-înainte de
Nicolae Manolescu

Traducere din limba franceză de
Ion HOBANA

CARTEA ROMÂNEASCĂ

Cuprins

<i>Cuvânt-înainte</i> de Nicolae Manolescu	7
I Nemaipomeniți sunt francezii ăștia!.....	11
II Pe câmpia diamantelor	21
III Un pic de știință, dăruită cu multă prietenie.....	31
IV Vandergaart-Kopje	41
V Prima exploatare	50
VI Obiceiuri de tabără	60
VII Surparea	74
VIII Marea experiență	83
IX O surpriză	90
X John Watkins reflectează	99
XI Steaua Sudului	112
XII Pregătiri de plecare	122
XIII Străbătând Transvaalul	129
XIV La nord de Limpopo.....	142
XV Un complot	152
XVI Trădare	161
XVII O cursă cu obstacole africană.....	171
XVIII Struțul care vorbește.....	178
XIX Peștera minunată	189
XX Întoarcerea.....	198
XXI Justiție venețiană.....	208
XXII Un nou tip de mină	218
XXIII Statuia comandorului	227
XXIV O stea care dispare.....	233

Cuvânt-înainte

De multe generații, romanele lui Jules Verne au reprezentat lectura preferată a adolescenților din toată lumea. În română, au fost traduse încă din timpul vieții scriitorului francez. Le-am descoperit eu însumi, pe cele mai importante, firește, când aveam 10-11 ani. Publicarea unei ediții în mai multe volume la începutul anilor 1970 mi-a oferit ocazia de a i le cumpăra fiului meu, care, la rândul lui, i le-a pus în mâna fiului lui. Jules Verne aparține unei epoci de progres tehnologic important, cu încredere în știință și în rezultatele ei pozitive. Romanele lui povestesc despre descoperiri, invenții, călători pe mări și țări, descinderi în măruntaiele pământului sau urcări în văzduh cu bunicile avioanelor din secolul XX. Imaginația lui Jules Verne se baza pe știința vremii lui, dar o prevestea pe aceea care îi va urma. Numeroase astfel de previziuni îi vor uimi pe cei care vor trăi mai târziu. Totul, pe canavaua unor aventuri care mai de care mai extraordinare și care n-au îmbătrânit nici în epoca zborurilor pe lună.

NICOLAE MANOLESCU

I

NEMAIPOMENIȚI SUNT FRANCEZII ĂȘTIA!

— Vorbiți, domnule, vă ascult!

— Domnule, am onoarea să vă cer mâna domnișoarei Watkins, fiica dumneavoastră.

— Mâna Alicei?

— Da, domnule. Cererea mea pare să vă surprindă. O să mă iertați, totuși, dacă mi-e destul de greu să înțeleg de ce vi s-ar părea extraordinară. Am douăzeci și șase de ani. Mă numesc Cyprien Méré, sunt inginer de mine – am fost al doilea din seria mea la absolvirea Școlii Politehnice. Familia mea este onorabilă și onorată, cu toate că nu-i înstărită. Domnul consul al Franței în Colonia Capului poate să confirme toate acestea, dacă doriți, ca și prietenul meu Pharamond Barthès, temerarul vânător pe care îl cunoașteți bine, ca toată lumea în Griqualand. Mă aflu aici într-o misiune științifică, trimis de Academia de Științe și de Guvernul francez. Anul trecut, Institutul mi-a decernat premiul Houdart, pentru lucrările mele despre compoziția chimică a rocilor vulcanice din Auvergne. Memoriul meu asupra bazinului diamantifer al Vaal-ului, care este aproape terminat, va fi fără îndoială bine primit de lumea științifică. La întoarcerea din misiune, voi fi numit profesor adjunct la Școala de Mine din Paris; mi-am și reținut apartamentul, în strada Universității, numărul 104, la etajul al treilea. Anul viitor la întâi ianuarie, salariul meu se va ridica la patru mii opt sute de franci. Știu că nu e o avere, dar, cu ceea ce îmi vor aduce lucrările personale, expertizele,

premiile academice și colaborarea la revistele științifice, acest venit va fi aproape dublat. A daug că, fiind modest, nu-mi trebuie mai mult ca să fiu fericit. Domnule, am onoarea să vă cer mâna domnișoarei Watkins, fiica dumneavoastră.

Numai după tonul ferm și hotărât al acestui mic discurs se putea vedea cu ușurință că Cyprien Méré era obișnuit să meargă totdeauna drept la țintă și să vorbească deschis.

Înfățișarea sa nu dezmințea impresia produsă de felul său de a vorbi, fiind aceea a unui tânăr ocupat îndeobște cu cele mai înalte raționamente științifice care nu acordă vanităților mondene decât timpul strict necesar.

Părul său șaten, tăiat scurt, barba blondă, tunsă aproape până la epidermă, simplitatea costumului său de călătorie din doc gri, pălăria de pai ieftină pe care, intrând, o pusese cuvințios pe un scaun – cu toate că interlocutorul său rămăsese cu capul acoperit, cu lipsa de politețe caracteristică rasei anglo-saxone – totul în Cyprien Méré indica un spirit serios, după cum privirea lui limpede arăta o inimă curată și o conștiință dreaptă.

Mai trebuie spus că acest tânăr francez vorbea foarte bine englezește, ca și cum ar fi trăit multă vreme în ținuturile cele mai britanice ale Regatului Unit.

Domnul Watkins îl ascultă trăgând dintr-o pipă lungă, așezat într-un fotoliu de lemn, cu piciorul stâng întins pe un taburet de pai, cu cotul sprijinit pe colul unei mese grosolane, având în față o carafă cu gin și un pahar umplut pe jumătate cu această băutură alcoolică.

Era îmbrăcat cu un pantalon alb, o haină de pânză roasă, albastră, o cămașă de flanelă gălbuie, fără vestă și fără cravată. Sub pălăria imensă de pâslă, care părea înșurubată definitiv pe capul cărunt, se rotunjea o față buhăită și roșie, parc-ar fi fost injectată cu peltea de coacăze. Pe fața aceasta, puțin atrăgătoare, împodobită cu smocuri de barbă aspră de culoarea pirului, licăreau doi ochi mici, cenușii, care nu prea oglindeau răbdare și bunătate.

Trebuie să spunem de îndată, în apărarea domnului Watkins, că suferea groaznic de gută, ceea ce îl obliga să-și

XI

STEAUA SUDULUI

Vestea întoarcerii lui Jacobus Vandergaart se răspândise repede. Așa că o mulțime de vizitatori se îndreptă în curând spre fermă, ca să vadă minunea Kopje-ului. Se află repede și că diamantul aparținea domnișoarei Watkins, și că tatăl ei, mai mult decât ea, era adevăratul proprietar.

Așa se explică surescitarea curiozității publice în legătură cu acest diamant, operă a omului și nu a naturii.

Trebuie spus aici că nu se aflase încă nimic despre originea artificială a diamantului în chestiune. Pe de o parte, minerii din Griqualand nu erau atât de nesocotiți încât să răspândească un secret care putea să determine ruina lor imediată. Pe de altă parte, Cyprien, nevoind să se hazardeze, nu spusese încă nimic despre aceasta și se hotărâse să nu trimită memoriul său relativ la *Steaua Sudului*, mai înainte de a fi controlat succesul său printr-o a doua experiență. Ceea ce făcuse prima dată voia să fie sigur că poate face și a doua oară.

Curiozitatea publică crescuse deci teribil și John Watkins n-ar fi putut în mod cuviincios să refuze să o satisfacă, cu atât mai mult, cu cât asta îi măgulea vanitatea. Puse *Steaua Sudului* pe un strat subțire de bumbac, în vârful unei mici coloane de marmură albă care se înălța în mijlocul șemi-neului din holul său și ziua întregă stătea așezat în fotoliu, supraveghind incomparabila bijuterie și arătând-o publicului.

James Hilton fu primul care-i spuse cât era de imprudent ceea ce făcea. Își dădea el seama de pericolele la care se expunea, arătând astfel tuturor valoarea enormă pe care o

adăpostea sub acoperișul său? După părerea lui Hilton, era neapărat necesar să ceară de la Kimberley o gardă specială de polițiști, căci altfel noaptea următoare ar fi putut să-i aducă necazuri.

Înfrișat de această perspectivă, domnul Watkins se grăbi să urmeze sfatul judicios al oaspetelui său și nu se simți în siguranță decât când văzu sosind, spre seară, o brigadă de polițiști călări. Cei douăzeci și cinci de oameni fură instalați în dependințele fermei.

Afluența curioșilor crescuseră în zilele următoare și celebritatea *Stelei Sudului* depășea curând granițele districtului și se răspândea până în orașele cele mai îndepărtate. Ziarele coloniei consacrară articole peste articole descrierii dimensiunilor, formei, culorii și strălucirii sale. Cablul telegrafic de la Durban se însărcinase să transmită aceste amănunte, prin Zanzibar și Aden, la început Europei și Asiei, apoi celor două Americi și Oceaniei. Fotografii solicitară onoarea de a fixa pe peliculă portretul minunatului diamant.

Desenatori speciali veniră, trimiși de ziare ilustrate, să-i reproducă imaginea. În fine, fu un eveniment pentru lumea întreagă.

La toate acestea se adăuga legenda. Printre mineri circulau povești fantastice despre proprietățile miraculoase ce i se atribuiau. Se spunea în șoaptă că o piatră neagră nu se putea să nu „aducă nenorocire”. Oameni cu experiență dădeau din cap, declarând că preferau să vadă această piatră a diavolului la Watkins, decât la ei acasă. Clevetirile și chiar calomniile, însoțitoare inerente ale celebrității, nu i-au lipsit nici *Stelei Sudului* – care, firește, nu le luă în seamă și continuă să reverse:

*...torente de lumină
Asupra hulitorilor obscuri!*

Dar nu la fel se petreceau lucrurile cu John Watkins, pe care aceste trâncăneli îl exasperau. I se părea că ele scad ceva din valoarea pietrei și le resimțea ca pe niște insulte personale. De când guvernatorul coloniei, ofițerii din garnizoanele